

RAADSBRIEF

ONDERWERP

Notitie 'Een gezonde toekomst voor Twente'

KENNISNEMEN VAN

Het langjarig programma voor de publieke gezondheid in Twente: 'Een gezonde toekomst voor Twente'

INLEIDING

De Bestuurscommissie Publieke Gezondheid (BC PG) binnen de Regio Twente heeft gevraagd een langetermijnvisie preventie en gezondheidsbevordering op te stellen. Een langetermijnvisie die recht doet aan de maatschappelijke opgaven en de vraagstukken waar gemeenten binnen het sociaal domein mee worden geconfronteerd.

De vraagstukken waar Twentse gemeenten mee worden geconfronteerd op het gebied van gezondheid zijn groot. Gezien het karakter van preventie en gezondheidsbevordering vraagt de inzet op een toekomstige oplossing een blik die veel verder ligt dan de gebruikelijke periode van vier jaar voor een Bestuursagenda. De BC wil een doorkijk maken naar 2030 en verder. Deze doorkijk vormt de basis voor volgende Bestuursagenda's die regionaal periodiek worden opgesteld vanuit de Bestuurscommissie en ook in de programmabegroting van de Regio Twente bij het hoofdstuk gezondheid landen.

Inmiddels is dit document met de titel 'Een gezonde toekomst voor Twente' verschenen en op 6 maart 2019 vastgesteld door de Bestuurscommissie Publieke Gezondheid. Regionaal is afgesproken om deze notitie ook ter kennisname via de colleges naar de eigen gemeenteraad te zenden. Middels deze brief willen wij graag hieraan voldoen en u daarmee informeren over deze notitie.

KERNBOODSCHAP

Traditioneel geformuleerd gaat publieke gezondheid over gezondheidsbewaking, gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering. Populair gezegd: weten wat er speelt, gezondheidsrisico's aanpakken en onder controle krijgen en onze bewoners helpen gezond(er) te leven.

Ontwikkelingen vragen actie:

Werken aan gezondheid doen we vanuit gemeenten en GGD, als uitvoerende gezondheidsorganisatie, niet alleen. Dat beseft hebben we al jaren. Nog meer dan nu het geval is gaan we de verbinding aan met andere domeinen en met maatschappelijke organisaties. Het RIVM heeft in 2018 in haar toekomstverkenning Gezondheidszorg een aantal belangrijke ontwikkelingen beschreven. Ontwikkelingen die ook gelden in Twente. Deze ontwikkelingen zijn:

- De vergrijzing heeft grote impact op de volksgezondheid en zorg;
- Meer gezondheid maar ook meer ziekte;
- De druk op ons dagelijkse leven neemt toe;
- Leefstijl én leefomgeving hebben invloed op gezondheid;
- Vaak opeenstapeling van gezondheids- én sociale problemen bij kwetsbare groepen;
- De zorguitgaven stijgen door demografie en technologie;
- Alertheid op bekende én nieuwe risico's nodig.

Ambitie

We kunnen er niet om heen dat de gezondheid in het algemeen in Twente en de gezondheid van de gemiddelde inwoner van Twente achterblijft op het landelijk gemiddelde. De cijfers zijn hierin onverbiddelijk. Het achterblijven is vanuit sociaal economisch perspectief en de historie van de regio te begrijpen. Dat geeft ons een belangrijke opdracht. Op het gebied van gezondheid willen we onze achterstand inlopen. Om die reden is onze ambitie voor 2030 daarom ook:

Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland.

Vanuit deze ambitie geven we aan op welke gezondheidsindicatoren we trendombuiging bewerkstelligd willen hebben in 2030. Het gaat hierbij om gezondheidsindicatoren die vallen binnen onze brede blik op gezondheid, maar ook binnen de beïnvloedingsfeer van de lokale overheid. In totaal kiezen we 18 indicatoren, zoals aantal rokers, de mate van regie op het eigen leven, het voldoen aan de beweegnorm en de mate waarin de omgeving dementievriendelijk is ingericht.

De ambitie die we nastreven en de daaruit afgeleide doelen, leidt tot een complex proces. Kenmerken zijn de langjarigheid, veel verschillende onderdelen, verschillende snelheden in te onderscheiden activiteiten, veel partijen die betrokken worden, vaak in wisselende samenstelling, een complex veld van verantwoordelijkheden en besluitvorming, etc.

De complexiteit vraagt om een programmatische aanpak. We starten daarom het programma 'een gezonde toekomst'. Hierin onderscheiden we 4 gezondheidsopgaven, die elk in een programmalijn uitgewerkt moeten gaan worden:

- a) Gezond opgroeien: Het verminderen van zorgvragen en de daarmee samenhangende zorgconsumptie op latere leeftijd start met het bevorderen van gezond gedrag bij kinderen en adolescenten. We sluiten aan bij daar waar jeugdigen opgroeien: het gezin, de school, de wijk, sport en cultuur.
- b) Gezond meedoen: "Meedoen" staat voor die levensfase waarin men actief is in de samenleving. Gevolgen van leefstijl van volwassenen uiteten zich in de mate van gezondheidsvraagstukken op latere leeftijd
- c) Gezond wonen: De fysieke omgeving waarin onze inwoners leven staat hierbij centraal en impliceert, verblijven, verplaatsen en ontspannen
- d) Gezond oud zijn: Het accent verschuift naar het ondersteunen van het aanpassingsvermogen. Demedicalisering en normalisering van handelingsperspectieven is hierbij onze inzet.

Financieel zal uitvoering binnen de bestaande middelen moeten plaatsvinden dan wel met extra te verwerven externe middelen. Er is hoop dat het landelijke preventieakkoord¹ wellicht kan gaan leiden tot regionale akkoorden met nieuwe middelen c.q. een preventiefonds. Met dit Twentse kader zouden we daar een beroep op willen doen, zodat dit als vliegwiel kan werken in financiering. We zoeken vooral ook naar koppelkansen in andere beleidsvelden.

Lokale kijk op deze notitie:

Wij als college steunen krachtenbundeling in de uitvoering van gezondheidsbeleid, met verbindingen met andere terreinen en andere partners zoals bijvoorbeeld zorgverzekeraars. Wij hebben gekeken naar de onderwerpen in deze notitie en in algemene zin zijn deze herkenbaar. De thema's sluiten aan bij onze lokale kaderstelling. Met andere woorden: ze zijn ook vaak al beschreven in onze lokale nota's rond gezondheid en sociaal domein. Lokaal ligt ons inziens het beleidsprimaat. Naar onze mening helpt de regionale aanpak ons via krachtenbundeling om de lokale opgaven beter te bereiken. De uitdaging zit er vervolgens in om te zorgen voor een goede aanpak en prioriteiten in de uitvoering zodat we écht het verschil kunnen maken op de lange termijn (zie ook kopje vervolg).

---

¹ Het preventieakkoord zet in op minder roken, minder overgewicht en minder overmatig alcohol gebruik.

VERVOLG

Naast doorgeleiding naar uw raad wordt dit meerjarenkader regionaal vertaald naar een Bestuursagenda en een programmatische aanpak voor 1-1-2020. De notitie is erg breed en vergt prioritering en focus in uitvoering. Bij de uitwerking heeft de BC dan ook opdracht gegeven om bij de uitwerking rekening te houden met een prioritering die leidt tot realistische uitvoering én resultaten, de verbinding met lokaal, het respecteren van gemeentelijke rol (m.n. ten opzichte van het lokale gezondheidsbeleid), integraliteit en interactie met belangrijke partners (immers samenwerking is nodig).

Uw raad zal via ons college (lokale advisering inzake Bestuurscommissie PG) én de regionale stukken (bijv. Bestuurscommissie PG én begroting en Berap Regio Twente) op de hoogte (kunnen) blijven over de voortgang van deze notitie.

BIJLAGEN

Notitie 'gezonde toekomst voor Twente'

PORTEFEUILLE

Jeugd

Vriezenveen, 19 maart 2019

Burgemeester en wethouders van Twenterand
de secretaris,

de burgemeester,

H.J. ten Brinke

drs. A.E.H. van der Kolk